

Uvod

situacija doba u kojem živi i stvara. Uvažavanje istorijskog konteksta je u principu korektan stav, a njegova vrijednost u punoj mjeri dolazi do izražaja u nastojanju da se na pravi način razumiju Makijaveli i njegovo djelo. Pogotovu je to važno kada se ima u vidu da je kasnija recepcija Makijavelijevog teorijskog stvaralaštva bila usmjerena prvenstveno na njegov spis *Vladalac*, dok je njegovo glavno, najambicioznije i najsveobuhvatnije Nikolo Makijaveli (Niccolo Machiavelli, 1469-1527) je imao sreću da pripada izuzetnom vremenu, kao što će i to vrijeme ostati markantno obilježeno, između ostalog, i njegovim djelom i imenom. Makijavelijevo shvatanje politike i političkog života

Uobičajeno se smatra da je Makijaveli unizio politiku u odnosu na antička shvatanja o njoj, jer je odvojio moral od politike i dozvolio upotrebu svih sredstava u političkom životu ukoliko ih opravdava cilj. Na jedan ili drugi način, eksplicitno ili implicitno, mnogi tumače Makijavelijevo shvatanje politike kao igru moći i sebičnih interesa, koji se mogu analizirati pragmatičnim i pozitivističkim jezikom empirijske nauke. Prvo djelo koje s pravom može da se prevashodno odredi kao preteča studija iz političke sociologije je knjiga *Rasprave o prvoj dekadi Tita Livija* (*Discorsi sopra la prima Deca di Tito Livio*). Ovo djelo će, istina, biti štampano tek 1531. godine, četiri godine nakon Makijavelijeve smrti. Za to svoje djelo sam Makijaveli kaže: „U njemu sam izrekao sve što znam i što sam dugotrajnim iskustvom i neprestanim čitanjem naučio o zbivanjima

Mnogo je diskusija vođeno o odnosu Makijavelijeve i klasične antičke političke teorije, kao i o odnosu njegova dva glavna djela *Vladaoca* i *Rasprave o prvoj dekadi Tita Livija*. Nije slučajno što povezujemo ova dva pitanja, jer se najčešće smatra da je glavni Makijavelijev otklon od antičke političke teorije upravo izveden u *Vladaocu*, dok u *Raspravama*

Makijaveli uzdiže antičke rimske republikanske vrline.

Osnovna interpretativna dilema u svim ovim raspravama kreće se oko pitanja šta je Makijaveli uistinu uradio sa konceptom politike: da li je razgradio i razorio ili obnovio i afirmisao klasični republikanski pogled na politiku kao umjetnost i vještinu institucionalizacije i očuvanja dobre političke zajednice?

Važan ključ za razrešenje ove dileme nalazi se u odgovorima na pitanje šta je Makijaveli podrazumijevao pod terminima politika (*politico*), politički život (*vivere politico*), politički čovjek (*politicus vir*), kao i terminima država (*lo stato*), zajednica građana (*civitas*), građanski život (*vivere civile*) i građanski poredak (*ordine civile*). Svako ko traga za odgovorima na ta pitanja mora imati u vidu neke ključne principe i shvatanja politike, rasute u celini njegovog opusa. Rekonstrukcija Makijavelijevog shvatanja politike može se izvesti imajući u vidu njegova sledeća načela ili principe politike i političkog života.

----- OSTATAK TEKSTA NIJE PRIKAZAN. CEO RAD MOŽETE PREUZETI NA SAJTU. -----

www.maturskiradovi.net

MOŽETE NAS KONTAKTIRATI NA E-MAIL: maturskiradovi.net@gmail.com